Y Pwyllgor Menter a Busnes

SF-06
Ymchwiliad i gynigion deddfwriaethol drafft Cronfeydd Strwythurol yr Undeb Ewropeaidd ar gyfer 2014-2020

Tystiolaeth gan Cyngor Gweithredu Gwirfoddol Cymru (WCVA)

Cyngor Gweithredu Gwirfoddol Cymru
wcva
Wales Council for Voluntary Action

Helping Wales' third sector access European funds
Wrthi'n helpu'r trydydd sector yng Nghymru i gael mynediad

3-SET

Ymchwiliad Cynulliad Cenedlaethol Cymru i gynigion deddfwriaethol drafft Cronfeydd Strwythurol yr UE ar gyfer 2014-2020

Ymateb Cyngor Gweithredu Gwirfoddol Cymru (WCVA)
Tachwedd 2011

Cefndir
Mae'r trydydd sector yn rhanddeiliad allweddol o ran llunio, monitro a chyflwyno rhaglenni'r Cronfeydd Strwythurol yng Nghymru:

- Cynrychiolir WCVA a mudiadau eraill y trydydd sector ar Bwyllgor Monitro Cronfeydd Strwythurol Cymru Gyfan a gweithgorau cysylltiedig eraill, yn ogystal ag ar Fforwm Partneriaeth Rhaglenni'r UE ar ôl 2013 a ffrydiau gwaith arbenigol;

- Mae dros £96.4 miliwn o gyllid yr UE wedi'i ymrwymo i 35 o brosiectau a arweinir gan y trydydd sector dan raglenni'r Cronfeydd Strwythurol 2007-13. Drwy amser gwirfoddolwyr a mathau eraill o gyllid cyfatebol, bydd hyn yn cynhyrchu cyfanswm o £176.1m o fuddsoddiad. Bydd hyn yn cynorthwyo 76,600 o unigolion, gan gynnwys 18,800 i ennill cymwysterau, 7,100 i gael mynediad i waith ac yn creu 700 o swyddi;

- Mae'r trydydd sector hefyd yn ymwneud â chyflwyno gweithgareddau prosiectau'r UE a arweinir gan y sectorau cyhoeddus a phreifat, gan iddo ennill dros £77.9m o gontractau dan drefniadau caffael rhaglenni 2007-13.

Mae'r sector yn gysylltiedig â chyflwyno ystod eang o brosiectau'r Gronfa Gymdeithasol Ewropeaidd (ESF) a Chronfa Datblygu Rhanbarthol Ewrop (ERDF), gan gynnwys darparu

dulliau gweithredu arbenigol, arloesol i gynorthwyo'r rhai mwyaf difreintiedig i oresgyn rhwystrau i gyflogaeth, ymgysylltu â phobl ifanc nad ydynt mewn cyflogaeth, addysg na hyfforddiant (NEETs) a chodi eu dyheadau, cefnogi hyrwyddo merched ym maes cyflogaeth, symud ymlaen â'r agenda cynhwysiant digidol, codi rhwydweithiau llwybrau cerdded a beicio, adfer adeiladau cymunedol, a datblygu'r economi cymdeithasol yng Nghymru.

Yn hynny o beth, mae WCVA, sef y corff ymbarél dros y trydydd sector yng Nghymru, yn croesawu'r cyfle i ymateb i ymchwiliad y Pwyllgor Menter a Busnes i'r cynigion deddfwriaethol drafft ar gyfer Cronfeydd Strwythurol yr UE 2014-2020.

Mae'r Fforwm Ewropeaidd y trydydd sector (3-SEF) , a hwylusir gan dîm Ewropeaidd trydydd sector WCVA (3-SET), yn rhwydwaith o dros 660 o noddwyr prosiectau trydydd sector yr UE a mudiadau cyflawni contractau. Mae'r ymateb hwn yn cyflwyno materion a chyfleoedd allweddol ar gyfer y trydydd sector o ran symud ymlaen i unrhyw raglenni dilynol y Cronfeydd Strwythurol yng Nghymru ar ôl 2013, ac mae'r egwyddorion a gynhwysir yn yr ymateb hwn wedi'u cadarnhau gan y rhwydwaith.

Ymatebion i gwestiynau a ofynnwyd gan Ymchwiliad y Pwyllgor Menter a Busnes

1. Yr hyn y gallai cynigion y Comisiwn Ewropeaidd ei olygu i Gymru

1.1 Ffocws parhaus ar y rhanbarthau tlotaf

Mae WCVA yn croesawu ffocws y Comisiwn ar gefnogi rhanbarthau llai datblygedig yr UE (Gorllewin Cymru a'r Cymoedd) yn ogystal â chynigion ar gyfer trefniadau trosiannol teg ar gyfer rhanbarthau â Chynnyrch Mewnwladol Crynswth (GDP) o 75-90% cyfartaledd yr UE (Dwyrain Cymru).

1.2 Cysoni ffrydiau cyllido'r UE a chyfleoedd ar gyfer prosiectau sy'n cael cyllid o sawl cronfa

Mae cysoni'r rheolau ar gyfer ERDF, ERSF, y Gronfa Cydlyniant, Cronfa Amaethyddiaeth Ewrop ar gyfer Datblygu Gwledig (EAFRD) a Chronfa Forol a Physgodfeydd Ewrop (EMFF), yn rhoi cyfle sylweddol i Gymru fabwysiadu dull gweithredu integredig ar y lefel uchaf o ran cynllunio'r rhaglenni newydd i sicrhau bod eu blaenoriaethau'n ategu a chadarnhau'i gilydd, ac fel y gellir cael buddsoddiad cytbwys ar draws ardaloedd trefol a gwledig.

Er mwyn gwireddu hyn wrth weithredu rhaglenni, ***rhaid i Lywodraeth Cymru ddwyn ynghyd yr adrannau dan sylw mewn strwythur integredig i lunio'r rhaglenni, a bod â ffocws clir ar symleiddio'r broses o wneud ceisiadau*** i sicrhau bod modd i noddwyr prosiectau ddatblygu a gweithredu prosiectau aml-gronfa, sy'n cwrdd ag anghenion datblygu economaidd yn y ffordd fwyaf cynhwysfawr a chyflawn bosibl.

Er enghraifft ERDF adfywio/grymuso cymunedau/datblygu lleol yn targedu blaenoriaeth ar yr ardaloedd â'r angen mwyaf, gyda buddsoddiad cyfalaf EAFRD mewn cyfleusterau, yn cyd-fynd yn agos â blaenoriaethau cynhwysiant cymdeithasol a chyflogaeth ESF fyddai'r ffordd orau o ddatblygu cyfalaf cymdeithasol a grymuso cymunedau gyda sgiliau newydd a rhagolygon am gyflogaeth ac fel modd o hyrwyddo adfywio cymunedol. Gallai hyn olygu mwy o effaith ar lefel prosiect a rhaglen.

Mae'r trydydd sector yn croesawu cynigion deddfwriaethol y Comisiwn Ewropeaidd i 5% o gyllid gael ei neilltuo ar gyfer prosiectau LEADER, ond yn credu y dylai hyn fod yn

isafswm, gan roi ystyriaeth i neilltuo cyfran uwch o'r gyllideb ar gyfer gweithgareddau LEADER er mwyn hwyluso ymgysylltiad y gymuned ym maes datblygu gwledig. Heb y lefel uwch hwn o fuddsoddiad, caiff cyfleoedd ar gyfer prosiectau aml-gronfa i greu gwir effaith eu cyfyngu gan gyfyngiadau cyllidebol yn y Rhaglen Datblygu Gwledig (RDP).

1.3 Caffael v. grantiau

Mae WCVA yn croesawu cynigion y Comisiwn sy'n rhoi sgôp ar gyfer mwy o ddefnydd ar grantiau cyffredinol (global), cyfandaliadau o hyd at 50,000 Ewro (a ganiateir mewn theori, ond nas defnyddir yn ymarferol, dan Reoliadau Cenedlaethol Cymru ar Gymhwyso) a chostau wedi'u symleiddio (megis y fethodoleg dosrannu sefydlog) yn ogystal â chyfle i neilltuo ESF ar gyfer arloesedd cymdeithasol. Gallai'r mecanweithiau hyn leihau'r baich gweinyddol yn sylweddol ar gyfer noddwyr a chyflwynwyr prosiectau, a sicrhau bod cyllid ar gael ynghynt i fudiadau bychain yn y trydydd sector sy'n gweithio ar lawr gwlad.

Credwn y dylai Llywodraeth Cymru annog a galluogi noddwyr prosiectau i ddefnyddio'r dull gweithredu mwyaf priodol, un ai caffael neu grantiau, yn dibynnu ar raddfa, lefel a math y gweithgarwch. Er enghraifft, mae caffael ar raddfa fawr yn briodol ar gyfer cynlluniau ffyrdd a chludiant, ond mae grantiau'n fwy priodol ar gyfer ymyriadau ESF lleol ar raddfa fechan a luniwyd i ddarparu atebion wedi'u teilwra'n arbennig ar gyfer cyfranogwyr ag anghenion cymhleth.

<u>Astudiaeth achos</u>: **Cynllun Porth Ymgysylltu** WCVA

Yn dilyn diwygiad i'r rhaglen ESF gyfredol ym mis Hydref 2010, caniatawyd i brosiectau ddyfarnu grantiau'n gystadleuol, yn hytrch na chontractau ar gyfer gweithgaredd. Cymerodd WCVA y cyfle hwn a gyfer ein cynllun Porth Ymgysylltu, gan newid ym Mawrth 2011 o gaffael i ddull gweithredu'n seiliedig ar grantiau cystadleuol.

Bu i ni gadw'r un systemau a phrosesau, telerau ac amodau, a dim ond newid yr iaith a ddefnyddiwyd gennym a chaniatawyd i ni ddefnyddio dull gweithredu mwy cefnogol o ran ateb ymholiadau, a oedd yn golygu y gallai'r prosesau asesu a thrafod ddechrau'n gynharach. O'n profiad ni ein hunain gwelwyd cynnydd enfawr yn ymatebolrwydd mudiadau'r trydydd sector o ran cyfleoedd bidio.

- Cynhaliwyd 44 o rowndiau tendro dan y dull <u>caffael</u>, a olygodd ddyfarnu 354 o gontractau (cyfartaledd o 8 o gontractau'n cael eu dyfarnu ym mhob rownd);
- Ar y llaw arall, dim ond 6 rownd a gynhaliwyd dan y dull <u>grantiau cystadleuol</u>, gyda 138 o ddyfarniadau (cyfartaledd o 23 o grantiau wedi'u dyfarnu ym mhob rownd).

Yn nodweddiadol, cymerodd contractau bum gwaith mwy o amser i gyrraedd y pwynt lle roeddid yn cymeradwyo dyfarnu'r contract, oherwydd bod elusennau'n cymryd agwedd mwy gofalus tuag at gymryd rhan. Ar y dechrau, achosodd hyn oedi sylweddol o ran dyrannu'r arian i'r sector a gwario ar weithgarwch ar lawr gwlad. Pe byddem wedi defnyddio'r broses grantiau cystadleuol o'r dechrau, byddai cyllid wedi'i ryddhau'n gyflymach, gan alluogi gwneud y mwyaf o gyfleoedd ar gyfer cyllid cyfatebol, a byddai'r prosesau wedi bod yn fwy effeithlon.

1.4 Neilltuo cyllid ar gyfer hyrwyddo cynhwysiant cymdeithasol a mynd i'r afael â thlodi

Mae WCVA yn croesawu'n benodol y flaenoriaeth uchel a'r dyraniad cyllid (isafswm o 20% ESF, yn ogystal â blaenoriaeth buddsoddi ddewisol) ar gyfer 'hyrwyddo cynhwysiant cymdeithasol a mynd i'r afael â thlodi'. I gyd-fynd â hyn rhaid cael fframwaith canlyniadau

sy'n cydnabod nid yn unig swyddi, ond yn bwysicach y cynnydd tuag at gyflogaeth gan ganolbwyntio ar gyfalaf cymdeithasol, canlyniadau cadarnhaol, y pellter a deithir a chanlyniadau gwirfoddoli, yn hytrach na chanlyniadau caled swyddi.

Rhaid rhoi cymhellion i noddwyr prosiectau a mudiadau cyflwyno contractau sy'n gwobrwyo canlyniadau sy'n briodol ar gyfer y rhai mwyaf difreintiedig, er mwyn osgoi 'dewis a dethol' neu 'hufennu a pharcio''r rhai anoddaf i'w cynorthwyo er mwyn canolbwyntio ymyrraeth ar y rhai sydd agosaf at y farchnad lafur.

Mae WCVA yn rhagweld y bydd y trydydd sector yn chwarae rôl allweddol o ran cyflwyno blaenoriaeth cynhwysiant cymdeithasol a gwrthdlodi yn y dyfodol, ac i hwyluso hyn, mae'n gofyn i'r Pwyllgor argymell bod Llywodraeth Cymru'n ystyried:

- Cyflwyno rhaglen o grantiau cystadleuol neu gyffredinol i ariannu arloesedd cymdeithasol a gynhwyswyd yn y Rhaglen Weithredol gyda chyfradd uwch o ymyrraeth;
- Lleihau'r baich gweinyddol ar brosiectau drwy ddefnyddio'r posibilrwydd o wneud cyfandaliadau hyd at 50,000 Ewro; a
- Chreu cyfochredd agos rhwng blaenoriaethau ESF, ERDF ac EAFRD i hwyluso prosiectau aml-gronfa sy'n creu cyfalaf cymdeithasol lleol.

1.5 Offerynnau ariannol

Mae WCVA yn cefnogi bwriad y Comisiwn Ewropeaidd i gynyddu'r defnydd o fenthyciadau yn ogystal â grantiau fel dull o leihau dibyniaeth ar grantiau a chreu etifeddiaeth ar gyfer y rhaglenni. Targedir yr offerynnau cyfredol yn bennaf ar y sectorau preifat a chyhoeddus (JESSICA a JEREMIE) ac nid ydynt yn briodol ar gyfer cwrdd ag anghenion cynyddol y trydydd sector. Eithriad i hyn yw Cronfa Fuddsoddi Gymunedol (CIF) WCVA a ariennir drwy ERDF, a luniwyd yn benodol i gwrdd ag anghenion y trydydd sector, drwy gynnig cymysgedd o grantiau a benthyciadau gyda chynlluniau ad-dalu hyblyg. Dylid ehangu'r defnydd o offerynnau ariannol arloesol o'r fath sy'n cwrdd ag anghenion penodol y sector yn y rhaglenni ar ôl 2013. Fodd bynnag, erys cwestiynau am logisteg ac ymarferoldeb cynyddu nifer addas o fenthyciadau i'r sector, a rhaid cydnabod nad yw benthyciadau'n briodol i bob un o fudiadau'r trydydd sector.

Mae WCVA yn gofyn i'r Pwyllgor argymell bod Llywodraeth Cymru'n sicrhau nid yn unig fynediad at offerynnau ariannol ond hefyd bod cyfres lawn o gymorth o ran buddsoddi, grantiau, cychwyn, busnes a chymorth deallusol ar gael i fudiadau blaengar yn y trydydd sector a mentrau cymdeithasol. Byddai'r effaith yn ddeublyg: cynyddu swyddi a ffyniant ond hefyd galluogi mudiadau'r trydydd sector i ddod yn fwy hunangynhaliol a llai dibynnol ar grantiau a rhoddion.

1.6 Y pwyslais trefol arfaethedig

Mae gan WCVA bryderon ynghylch y pwyslais arfaethedig ar ardaloedd trefol a beth y gallai hyn ei olygu mewn cyd-destun Cymreig, o bosibl o ran dull gweithredu strategol dinas-rhanbarth. Argymhellir y dylid sicrhau'r hyblygrwydd mwyaf posibl yn nhermau'r diffiniad o 'ardaloedd trefol' i sicrhau bod modd i ni yng Nghymru gyfeirio Cronfeydd Strwythurol at yr ardaloedd lle ceir yr angen mwyaf o ran eu gallu i yrru twf economaidd yn y rhanbarth. *Os mabwysiedir dull gweithredu dinas-rhanbarth, mae WCVA yn ceisio sicrwydd gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru a Llywodraeth Cymru y bydd y trydydd sector yn cael ei gynnwys wrth gynllunio a chyflwyno i sicrhau bod y gymuned yn ymwneud â'r prosesau ac yn cael budd o'r blaenoriaethau cyflwyno.*

1.7 Dulliau datblygu lleol dan arweiniad y gymuned

Mae'r trydydd sector yn croesawu cynnwys datblygiad cymunedol dan arweiniad y gymuned fel thema trosfwaol. Mae teimlad cyffredinol yn bodoli bod rhaglenni 2007-13 wedi symud yn rhy bell oddi wrth y lefel leol a bod gan Amcan Un broffil lleol, perchnogaeth ac effaith canfyddedig gwell oherwydd lefel uchel yr ymwneud lleol yn y prosesau o ymgeisio am gyllid yn ogystal ag wrth weithredu prosiectau. Bu hyn yn nodwedd allweddol a oedd ar goll o'r rhaglenni cyfredol ac os hwylusir cyfranogaeth cymunedau lleol yn effeithiol yn y rhaglenni newydd, er enghraifft drwy ganolfannau cymunedol, gallai hyn helpu i hyrwyddo ymrwymiad a pherchnogaeth i wella gweithrediad prosiectau ar lefel leol/ranbarthol.

1.8 Cydweithrediad trawswladol

Tanddefnyddiwyd yn sylweddol y cyfle i ymgymryd â gweithgarwch trawswladol o fewn cyd-destun prosiectau ESF ac ERDF, ac mae adborth gan noddwyr prosiectau trydydd sector yn nodi y gallai'r awdurdod rheoli wneud mwy i symleiddio a hwyluso mynediad. *Argymhellir gwella statws cydweithrediad trawswladol drwy greu un ai Flaenoriaethau ERDF ac ESF penodol ar gyfer cydweithrediad trawswladol neu, fel arall, llinyn o fewn pob Blaenoriaeth Rhaglen.* Dylai Cymorth Technegol hefyd fod ar gael i randdeiliaid allanol i gynorthwyo noddwyr prosiectau i ddatblygu a gweithredu eu gweithgareddau trawswladol.

1.9 Datblygu potensial a Chymorth Technegol ar gyfer y trydydd sector

Ystyrir bod cyfeirio'n benodol at yr angen i hyrwyddo ymrwymiad y trydydd sector drwy sicrhau bod swm priodol o adnoddau ESF yn cael ei ddyrannu i ddatblygu potensial ar gyfer y sector, yn ogystal â'r posibilrwydd i'r sector sicrhau cyllid Cymorth Technegol ERDF, yn hanfodol ar gyfer hyrwyddo a chefnogi rôl y sector fel rhanddeiliad allweddol yn y rhaglenni.

Mae tîm Ewropeaidd trydydd sector (3-SET) WCVA wedi sicrhau cyllid Cymorth Technegol drwy'r rhaglenni ESF ac ERDF yn y rownd gyfredol i ddarparu gwybodaeth, cyngor a hyfforddiant i fudiadau trydydd sector sy'n dymuno elwa ar Gronfeydd Strwythurol, yn ogystal ag i hyrwyddo gweithio mewn partneriaeth rhwng y sector cyhoeddus â'r trydydd sector. Mae'r math hwn o gefnogaeth yn hanfodol i fod yn sylfaen i ymrwymiad y trydydd sector o ran trefniadau monitro rhaglenni yn ogystal ag fel noddwr prosiectau a chyflwynydd contractau.

1.10 Etifeddiaeth rhaglenni 2014-2020

Dylid dechrau cynllunio yn awr ar gyfer y tirlun ar ôl 2020 pan fydd lefel yr ymyriadau Ewropeaidd yn debygol o fod yn sylweddol is. Mae hyn yn golygu bod yn rhaid gwneud mwy i annog ac ysgogi cynaliadwyedd ariannol o fewn meysydd allweddol. Un rhwystr i brosiectau ddatblygu ffrydiau incwm, yn enwedig dan ESF, yw bod mudiadau'n cael eu cosbi am gynhyrchu incwm drwy gael gostyngiad mewn grant. I hyrwyddo ac annog cynaliadwyedd ariannol o ddifrif *gofynnir i Gynulliad Cenedlaethol Cymru annog Llywodraeth Cymru i sgopio cyfleoedd i wella hyblygrwydd o ran rheolau cyllido'r UE er mwyn ysgogi, yn hytrach na rhwystro, modelau ariannol cynaliadwy megis cyllid o fenthyciadau a chymynroddion.*

2. Beth ddylai blaenoriaethau Llywodraeth Cymru fod yn ei thrafodaethau i sicrhau canlyniad buddiol i Gymru

2.1 Pwyntiau trafod a argymhellir

Argymhellir bod Llywodraeth y DU yn cynnwys y pwyntiau canlynol fel blaenoriaethau ar gyfer trafod y rhaglenni newydd:

- Sicrhau ymrwymiad llawn y trydydd sector fel rhanddeiliad allweddol wrth gynllunio, monitro a chyflwyno'r rhaglenni yn y dyfodol, gan gynnwys mewn trefniadau Contractau Partneriaeth ar lefel y DU.

- Edrych ar ffyrdd o safoni systemau a phrosesau ar gyfer Rhaglenni'r Cronfeydd Strwythurol a Rhaglenni Datblygu Gwledig (RDP) err mwyn hyrwyddo symleiddio a galluogi noddwyr prosiectau i lunio a rhoi prosiectau aml-gronfa (ERDF/ESF/EAFRD) ar waith.
- Hyrwyddo mynediad wedi'i symleiddio at gronfeydd drwy grantiau cystadleuol a chyffredinol, yn ogystal â defnyddio'r cyfleuster ar gyfer cyfandaliadau o hyd at 50,000 Ewro.

- Defnyddio cyfleoedd yn y cynigion deddfwriaethol drafft i greu blaenoriaethau cyllido penodol ar gyfer:

    - Datblygu potensial i hyrwyddo ymrwymiad y trydydd sector
    - Cymorth Technegol ar gyfer y trydydd sector
    - Arloesedd cymdeithasol - drwy ESF wedi'i neilltuo, o bosibl ar ffurf rhaglen o grantiau cyffredinol
    - Cydweithrediad trawswladol

- Cadw'r hyblygrwydd mwyaf posibl o ran y diffiniad o 'ardaloedd trefol' fel rhan o ddull gweithredu dinas-rhanbarth ac unrhyw gynigion i neilltuo cyllid ar gyfer ardaloedd trefol.

- Hyrwyddo'r defnydd o fenthyciadau fel modd o leihau dibyniaeth ar grantiau, sicrhau bod benthyciadau'n hawdd eu cael i fudiadau'r trydydd sector fel rhan o gyfres o grantiau a chefnogaeth ddeallusol.

- Edrych ar ffyrdd o annog ac ysgogi cynaliadwyedd ariannol, i osgoi i fudiadau gael eu cosbi am gynhyrchu incwm.

- Edrych ar ffyrdd y gellir defnyddio rheolau Cymorth Gwladwriaethol Ewrop i greu dull mwy cymesur o ran craffu ar Gymorth Gwladwriaethol yng nghyswllt natur a chwmpas gwasanaethau. Gan fwyaf, nid yw gweithgarwch y trydydd sector yn effeithio ar fasnach rhwng Aelod Wladwriaethau, ac yn y rhan fwyaf o achosion, mae'n galw am ddull gweithredu â 'chyffyrddiad ysgafnach'.

- Cadw taliadau ymlaen llaw i ddarparu llif arian i noddwyr prosiectau'r trydydd sector ac ehangu hyn i fudiadau trydydd sector sy'n cyflwyno contractau ar ran cyrff cyhoeddus.

- Cynnal amser gwirfoddoli fel ffynhonnell gymwys o gyllid cyfatebol 'ymarferol'.

2.2 Cadw modelau cyflwyno sy'n gweithio
Mae WCVA yn annog y pwyllgor i gynghori WEFO i wneud adolygiad brys o brosiectau a gyllidir drwy raglenni 2007-13, i ganfod prosiectau a modelau cyflwyno y gellid eu haddasu i helpu i gyflwyno ar rai o'r blaenoriaethau ar gyfer rhaglenni i'r dyfodol. Yr oedd llawer o brosiectau'n araf yn cychwyn dan y rhaglenni cyfredol oherwydd cymhlethdod creu gweithdrefnau a phrosesau newydd ar gyfer caffael yn ogystal â gwella sgiliau gweithwyr prosiect i reoli a chyflwyno prosiectau mewn awyrgylch o reolaeth dynn o ran awdit a rheoli.

Mae'r amcanion thematig a'r blaenoriaethau buddsoddi a gynhwysir yng nghynigion deddfwriaethol drafft y Comisiwn fwy neu lai'r un fath â blaenoriaethau'r rhaglen bresennol. Er mwyn hwyluso trosglwyddiad didrafferth i'r rhaglenni newydd, mae'n hanfodol bod WEFO yn ceisio cadw a gweithio gyda noddwyr prosiectau sydd wedi adeiladu seilwaith, prosesau ac arbenigedd soffistigedig i brosiectau yn ystod y rhaglenni cyfredol i sicrhau nad yw'r cyfalaf deallusol hwn yn cael ei golli yn y tymor byr, ddim ond i gael ei ail-adeiladu eto gydag oedi mawr (diangen) ar ddechrau'r rhaglenni nesaf.

3. Sut y gall Cymru sicrhau bod ei barn yn goleuo'r broses negodi.

3.1 Contract Partneriaeth y DU gyda'r Comisiwn Ewropeaidd

Mae'r cynigion deddfwriaethol draft yn datgan *"Ar gyfer y Contract Partneriaeth a phob rhaglen fel ei gilydd, dylai Aelod Wladwriaeth drefnu partneriaeth gyda chynrychiolwyr awdurdodau cyhoeddus cymwys rhanbarthol, lleol, trefol ac eraill, partneriaid economaidd a chymdeithasol, a chyrff yn cynrychioli cymdeithas sifil, gan gynnwys partneriaid amgylcheddol, mudiadau anllywodraethol a chyrff sy'n gyfrifol am hyrwyddo cydraddoldeb a dim gwahaniaethu".*

Hoffai WCVA ddatgan diddordeb mewn bod yn rhan o unrhyw drefniadau Partneriaeth ar lefel y DU, yn ogystal ag unrhyw drefniadau datganoledig. Byddai hyn yn helpu i hyrwyddo perchnogaeth y trydydd sector ar y rhaglenni, a galluogi WCVA i gyfrannu ei brofiad sylweddol o ran llunio, monitro a chyflwyno Cronfeydd Strwythurol yng Nghymru i'r trefniadau Partneriaeth, a gweithredu fel swyddogaeth fonitro o ran ymrwymiad y trydydd sector yng nghyswllt cyflwyno rhaglenni.

Tanlinellir diddordeb WCVA mewn bod yn rhan o Bartneriaeth Contract y DU gan brofiad sylweddol gyda Chronfeydd Strwythurol ac mae'n cynnwys:

- Aelodaeth o Bwyllgor Monitro Rhaglenni Cymru Gyfan a Phwyllgor Monitro Rhaglenni'r Cynllun Datblygu Gwledig (2000-2006 a 2007-2013);
- Ymwneud yn weithredol â gweithgorau ar gyfer rhaglenni'r Cronfeydd Strwythurol (2000-2006, 2007-2012);
- Darparu cynrychiolaeth y trydydd sector ar Fforwm Partneriaeth Rhaglenni Ewropeaidd ar ôl 2013 a ffrydiau gwaith arbenigol;
- Rheoli tîm Ewropeaidd y trydydd sector (3-SET) a ariennir yn rhannol drwy Gymorth Technegol fel rhan o rwydwaith y Tîm Ewropeaidd Arbenigol (SET);
- Noddi chwe phrosiect strategol yn rhaglenni 2000-2006, yn ogystal â rheoli portffolio o bump o brosiectau ESF ac ERDF gwerth £66m yn y rhaglenni cyfredol; a
- Chwarae rhan allweddol wrth gyflwyno prosiectau strategol sy'n anelu at wneud Cronfeydd Strwythurol yn fwy hygyrch i fudiadau'r trydydd sector.

3.2 Mewnbwn Cymreig i sefyllfa negodi Llywodraeth y DU

Dylid rhoi cyfle i randdeiliaid Cymreig ryngweithio â swyddogion Llywodraeth y DU a fydd yn arwain trafodaethau gyda'r Comisiwn Ewropeaidd, er mwyn sicrhau bod ein safbwynt Cymreig unigryw yn cael ei gynnwys yn sefyllfa gyffredinol y DU. Caiff sefyllfaoedd negodi Cymru a'r DU eu cryfhau drwy gynnwys arbenigwyr o ystod eang o sectorau.

JS
10.11.11

WCVA Helpdesk / Lein Gymorth 0800 2888 329 | help@wcva.org.uk | www.wcva.org.uk
facebook.com/walescva | twitter.com/walescva

Llywodraeth Cymru
Welsh Government
Ewrop & Chymru: Buddsoddi yn eich dyfodol
Cronfa Datblygu Rhanbarthol Ewrop
Europe & Wales: Investing in your future
European Regional Development Fund

Llywodraeth Cymru
Welsh Government
Ewrop & Chymru: Buddsoddi yn eich dyfodol
Cronfa Gymdeithasol Ewrop
Europe & Wales: Investing in your future
European Social Fund